

**Eco-effectscan
Broekweg 23
te Ouddorp**

**Opdrachtgever
Vavo B.V.
te Stellendam**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Eco-effectscan
Broekweg 23
te Ouddorp**

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
e-mail info@aquaterranova.nl
www.aquaterranova.nl

**Opdrachtgever
Vavo B.V.
te Stellendam**

Datum: 10 februari 2021
Rapportnr.: 21013/AQT301FF/EvD
Status: Definitieve rapportage

COLOFON

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Titel : *Eco-effectscan Broekweg 23 te Ouddorp*

Opdrachtgever : Vavo B.V.
Contactpersoon : dhr. J. Hameeteman

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
e-mail info@aquaterranova.nl
www.aquaterranova.nl

Projectteam

Projectmanager : dhr. ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : mw. ir E. van Doorn
Auteur : mw. ir E. van Doorn
Veldwerk : mw. ir E. van Doorn
Kwaliteitsborger : mw. L.J. van der Steeg BSc

Projectnummer : **21013**

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Vrijgave auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
10 februari 2021	Definitief		

© 2021 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording.....	5
2	METHODE.....	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	6
2.4	Beoordeling beschermde natuurgebieden	6
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	6
2.6	Effectbeoordeling en toetsing	7
3	PLANGEBIED.....	8
3.1	Ligging.....	8
3.2	Bestaande situatie	8
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	10
3.4	Veldbezoek.....	10
4	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING.....	11
4.1	Natura 2000-gebieden	11
4.2	Ecologische verbindingzones	12
5	RESULTATEN SOORTBESCHERMING.....	13
5.1	Vaatplanten	13
5.2	Vogels.....	13
5.3	Grondgebonden zoogdieren	14
5.4	Vleermuizen	15
5.5	Amfibieën	15
5.6	Reptielen	16
5.7	Vissen.....	16
5.8	Overige beschermde soorten	16
6	CONCLUSIES EN ADVIES.....	17
6.1	Gebiedsbescherming	17
6.2	Soortenbescherming	17
6.3	Advies en vervolgstappen	18
6.4	Geldigheid	19
7	REFERENTIES	20

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Vavo B.V. is voornemens de bestaande woningen, het tankstation en de loodsen binnen het plangebied te slopen en nieuwbouw te plegen aan de Broekweg 23 te Ouddorp. Tevens worden er een aantal bomen gekapt. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van Vavo B.V.

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of het project mogelijk in strijd is met de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt. Daarnaast wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving¹.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het plangebied beschreven. Mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland worden beschreven in hoofdstuk 4. De resultaten van de inventarisatie en mogelijke effecten op beschermde soorten worden in hoofdstuk 5 beschreven. Tot slot volgen in hoofdstuk 6 de conclusies en worden eventueel te nemen maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

1.4 Verantwoording

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Wet natuurbescherming in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen¹. Hierbij zijn beschermde soorten ingedeeld in drie regimes (respectievelijk art. 3.1, 3.5 en 3.10). Artikel 3.1-3.4 betreffen regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in de Europese Unie. Artikel 3.5-3.9 betreffen regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen. Artikel 3.10-3.11 betreffen regels ter bescherming van niet onder art. 3.5 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet.

Alle in de Wet natuurbescherming genoemde soorten zijn strikt beschermd¹. De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren.

2.4 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden uit de Wet natuurbescherming (Natura 2000-gebieden) en gebieden uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 5 km van het plangebied gelegen zijn of de ingreep een zodanig karakter heeft dat effecten op grotere afstand mogelijk zijn, wordt de wettelijke status beschreven. Daarnaast wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden, zowel door de werkzaamheden zelf als voor eventuele effecten van stikstofdepositie door de werkzaamheden op natuurgebieden.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van een veldbezoek, verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen wordt een lijst samengesteld van beschermde soorten behorend tot artikel 3.1, 3.5 en 3.10 welke in en in de nabije omgeving van het plangebied zijn waargenomen of potentieel aanwezig zijn. Deze lijst met soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig; de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFF.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving en mogelijke effecten op nabijgelegen natuurgebieden. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1. Toetsingskader per beschermingscategorie.

Categorie	Toetsingskader
Artikel 3.1-3.4 & Artikel 3.5-3.9 (Vogelrichtlijn & Habitatrichtlijn)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde vogelsoorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Artikel 3.10-3.11 (Nationaal beschermde soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren (Zorgplicht)	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het plangebied is gelegen aan de Broekweg 23 - 27 te Ouddorp, in de gemeente Goeree-Overflakkee in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft een tweetal woonhuizen met tankstation en diverse loodsen in een dorp. Zie figuur 3.1 voor de ligging en de begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1. Ligging en begrenzing van het plangebied aan de Broekweg 23 te Ouddorp (rood omkaderd).

Het plangebied is gelegen in de dorpskern van Ouddorp. Ten westen van het plangebied loopt de Broekweg. Ten zuidoosten, oosten en noordoosten van het plangebied ligt een woonwijk. Ten noordwesten van het plangebied ligt oudere bebouwing van de dorpskern met de Martinus kapel.

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied betreft een verhard terrein met diverse gebouwen met een oppervlakte van circa 4.800 m². Het plangebied betreft de volgende gebouwen en structuren:

- Woonhuis Broekweg 23
- Woonhuis Broekweg 25
- Esso tankstation
- Jetwash overkapping met bijgebouw (voormalige tankstationwinkel)
- Schuren en opstallen Broekweg 27
- Grote opslagloods achter de jetwash
- Bijgebouw achter woonhuis Broekweg 23 (in gebruik door brandweer)

Het woonhuis aan de Broekweg 23 is gebouwd in 1930 en heeft een zadeldak met platte pannen en een dakkapel. Aan de achterkant van de woning is een uitbouw aanwezig. De woning heeft geen open stootvoegen in de muren.

Het woonhuis aan de Broekweg 25 staat ingeklemd tussen het woonhuis aan de Broekweg 23 en het tankstation met overkapping, jetwash en kleine voormalige tankstationwinkel. Deze woning is gebouwd in 1886 en heeft een zadeldak met holle dakpannen. Achter deze woning is tevens een uitbouw met klein balkon aangebouwd.

Voor de woning aan de Broekweg 25 staat de overkapping van het Esso tankstation en ten zuiden van de woning staat de voormalige tankstationwinkel en de jetwash. De winkel is opgebouwd met bakstenenmuren en heeft een plat dak. De jetwash is enkel een overkapping en muren van golfplaten.

De woning en schuur aan de Broekweg 27 zijn gebouwd in 1953. De woning is onlangs ingepakt met isolatiemateriaal met gepotdekselde zwarte houten planken erop. De schuur is opgebouwd uit cellenbetonblokken en heeft een golfplaten dak. De grote opslagloods op het terrein is gebouwd in 2001 en bestaat enkel uit een zadeldak met kunststof golfplaten en muren van metalen golfplaten. Ten noorden van de grote loods staat een enkellaags gebouw van beton met een plat dak. Dit gebouw was ten tijde van het veldbezoek in gebruik door de brandweer.

Het enige groen in het plangebied is een kleine voortuin voor de woning van Broekweg 23 en een tuin voor de woning aan de Broekweg 27. De rest van het plangebied is verhard.

Zie voor een impressie van het plangebied de afbeeldingen in figuur 3.2.

Figuur 3.2. Impressie van het plangebied. + beschrijven wat je op de foto's ziet.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Vavo B.V. is voornemens het terrein te opnieuw in te richten met woningen. Hiervoor worden alle bestaande gebouwen gesloopt en de grond bouwrijp gemaakt.

Figuur 3.3 Overzichtstekening beoogde nieuwbouw binnen het plangebied (d.d. 18-12-2020).

Er worden vier vrijstaande woningen gerealiseerd langs de Broekweg. Daarachter worden achttien BeBo-woningen gebouwd die via de Stenenbaak een toegang krijgen met parkeergelegenheid.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

3.4 Veldbezoek

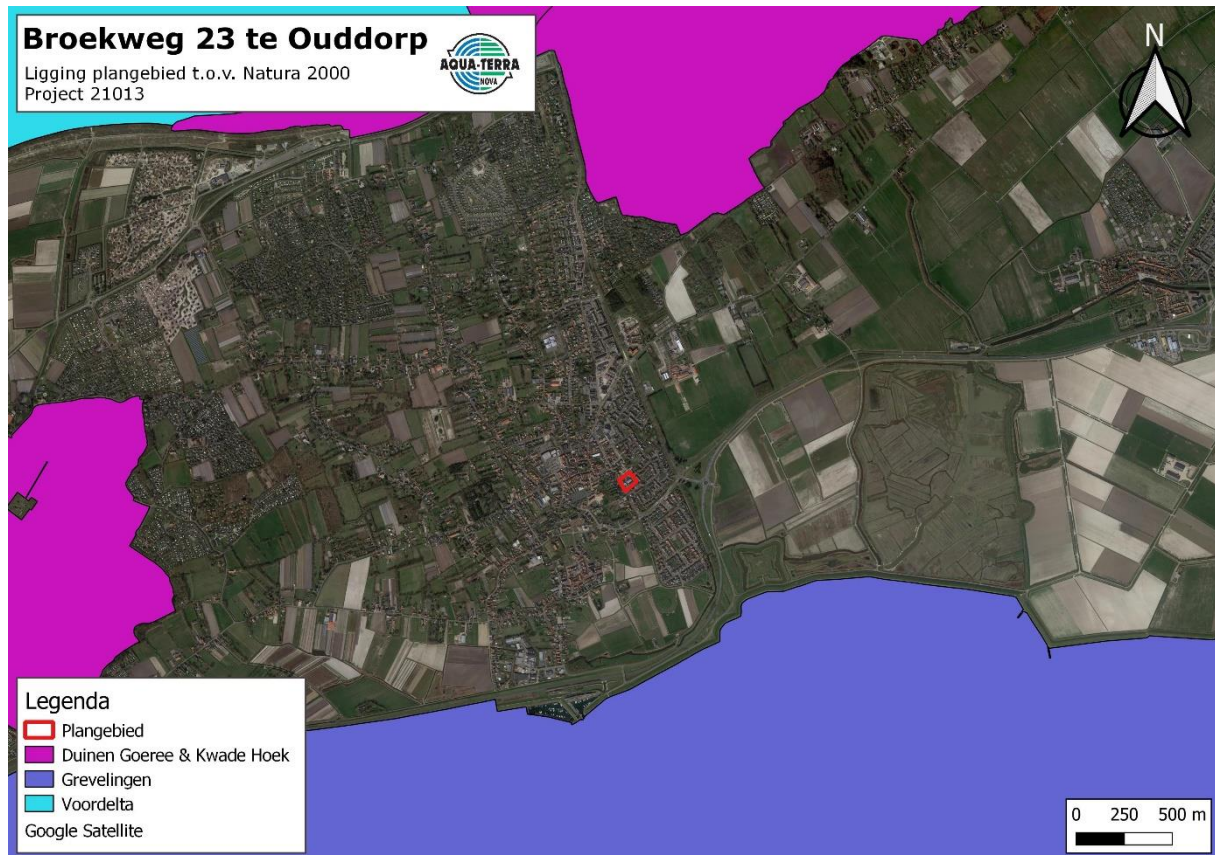
Het plangebied is bezocht in de ochtend van 2 februari 2021. De weersomstandigheden tijdens dit oriënterend onderzoek waren regenachtig, bewolkt met een temperatuur van 3°C, windkracht 3 Bft uit het oosten. Tijdens de inventarisatie zijn aanwezige natuurwaarden in het plangebied bekeken. Beschermde soorten worden alleen op basis van regionale verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten, anders worden ze meegenomen in de toetsing.

4 RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

Onderstaand wordt bepaald wat de afstand is van het plangebied tot beschermde natuurgebieden of gebieden die behoren tot een ecologische verbindingszone en wordt getoetst of de geplande activiteiten mogelijk een negatief effect kunnen hebben op deze beschermde natuurgebieden en ecologische verbindingszones. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied 'Grevelingen' bevindt zich op circa 880 meter afstand ten zuiden van het plangebied, zie figuur 4.1. Het Natura 2000-gebied 'Duinen Goeree & Kwade Hoek' is gelegen op circa 1,35 km afstand van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand.

Figuur 4.1. Positie van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Het Natura 2000-gebied 'Grevelingen' bestaat uit een aantal eilanden waar uitgestrekte, soortenrijke duinvaleibegroeiingen en zilte pioniergemeenschappen voorkomen, alsmede uitgestrekte oeverlanden (onder meer de Slikken van Flakkee) met zilte begroeiingen, graslanden, ruigten, struwelen en bos.

Het Natura 2000-gebied 'Duinen Goeree & Kwade Hoek' bestaat aan de zeezijde uit strand, duinen en slikken. Meer landinwaarts liggen schorren die doorsneden worden door kronkelige krekken. Achter de duinen hebben zich vochtige primaire duinvaleien ontwikkeld. Het is een afwisselend en dynamisch landschap met primaire duinvorming, slikken, schorren, valleien en duinstruweel.

De meeste negatieve effecten door de geplande ontwikkeling worden door de afstand en de tussenliggende bebouwing en infrastructuur uitgesloten. Stikstofdepositie op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden kan echter niet op voorhand uitgesloten worden, zie volgende paragraaf.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie is de hoeveelheid stikstof, die in de vorm van NO_x (stikstofoxiden) of NH_3 (ammoniak), neerdaalt op de bodem. Verschillende bronnen, zoals bouwwerktuigen, verkeer en mest, hebben een stikstofuitstoot. In Nederland is in 118 van de 161 Natura 2000-gebieden, de stikstofdepositie hoger bevonden dan ten minste één habitat of soort kan verdragen. Een verdere

toename van de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden, wat alleen is toegestaan met een Wet natuurbescherming vergunning¹. Een stikstofdepositieberekening ten behoeve van de beoogde werkzaamheden wordt reeds door Aqua-Terra Nova uitgevoerd, omdat effecten op nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden 'Grevelingen' en 'Duinen Goeree & Kwade Hoek' niet op voorhand uitgesloten kunnen worden.

4.2 Ecologische verbindingzones

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)², zie figuur 4.2. Het plangebied bevindt zich op circa 550 meter van een ecologische verbindingzone dat deel uitmaakt van het NNN. Het betreft hier een groene strook en watergang met natuurvriendelijke oevers ten zuiden van het plangebied. Het NNN kent geen externe werking. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Nadere toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Figuur 4.2. Positie van het plangebied ten opzichte van het NNN.

5 RESULTATEN SOORTBESCHERMING

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige natuurwaarden uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate beschermde plant- en diersoorten, beschermd door de Wet natuurbescherming, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is/zijn.

5.1 Vaatplanten

Het plangebied is tijdens het uitvoeren van het oriënterend veldbezoek gecontroleerd op mogelijk aanwezige beschermde vaatplanten. Deze zijn niet aangetroffen. Zowel op basis van verspreidingsgegevens als het versteende karakter van het plangebied, worden beschermde vaatplanten niet verwacht³. De aanwezigheid van beschermde flora kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het veldbezoek is in de winter uitgevoerd waardoor moeilijk te beoordelen is of zich vaatplanten, die op de Rode Lijst staan, bevinden binnen het plangebied. Uit de verspreidingsbronnen komt naar voren dat in Ouddorp op verschillende plaatsen vaatplanten aangetroffen zijn, die op de Rode Lijst staan. Planten van akkerlanden en graslanden die voorkomen in Ouddorp zijn oot (in akker tussen de Achterweg en Spaanseweg), beemdkroon en blauwe knoop (in akker ten noorden van de Ireneweg), gladde ereprijs (standplaats onbekend), gewone vleugeltjesbloem (op grasveld tussen Wilhelminaweg en Marijkeweg) en brede orchis (standplaats onbekend). Daarnaast zijn er diverse soorten die in de berm voorkomen, zoals klavervreter en bokkenorchis.

Het is niet uit te sluiten dat in het versteende plangebied soorten groeien zoals muurganzenvoet, muurhavikskruid en bilzekruid. Daarnaast kunnen bij het bouwrijp maken van de grond binnen het plangebied spontaan diverse soorten planten opkomen. Het is niet verboden om standplaatsen van niet strikt beschermde soorten te vernietigen. Aanbevolen wordt om bij mogelijke bezwaren van omwonenden de aangetroffen soort(en) van de Rode Lijst te verplaatsen. Dit kan gedaan worden met hulp van een ecooloog.

5.2 Vogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen zijn beschermd. Daarnaast zijn rust- en verblijfplaatsen én de functionele omgeving van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd¹. In het plangebied worden broedende vogels verwacht, zowel algemene als jaarrond beschermde broedende vogels en soorten uit categorie 5.

5.2.1 *Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats*

Op basis van verspreidingsgegevens is gebleken dat in de omgeving van het plangebied de gierzwaluw en huismus behorend tot de categorie 1-4 (jaarrond beschermde vaste verblijfplaats) voorkomen⁴. In het plangebied staan twee woningen met een zadeldak met dakpannen die mogelijk geschikt kunnen zijn voor gierzwaluw en huismus. Naar aanleiding van het veldbezoek kan de aanwezigheid van deze soorten en hun nesten uitgesloten worden. De gierzwaluw nestelt in gebouwen, onder de dakgoot, achter de regenpijp, onder dakpannen, of in een gat in de muur en ook wel in neststenen. De huismus nestelt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. De dakpannen van de woning aan Broekweg 23 zijn plat en bieden geen ruimte voor nestplaatsen van gierzwaluw en huismus. De dakpannen van de woning aan de Broekweg 25 bieden voldoende ruimte, maar er is geen mogelijkheid voor huismussen of gierzwaluwen om in te vliegen of onder de dakpannen te komen. Het dakbeschot van de kopgevels ligt bij beide woningen over de dakpannen waardoor de toegang is afgesloten. Aan de achterkant van de woning is een uitbouw aanwezig, waardoor er achterop het dak van de uitbouw direct een terras is. Hierdoor zullen vogels aan deze kant van de woning geen nest maken, omdat er veel menselijke verstoring is. Aan de voorkant van de woning aan de Broekweg 25 staat de overkapping van het tankstation, hierdoor kan er niet goed ingevlogen worden door gierzwaluwen en is er tevens veel verstoring door mensen en auto's die komen tanken.

Er zijn tijdens het veldbezoek huismussen gehoord in de woonwijk ten oosten van het plangebied. Huismussen zijn afhankelijk van een aantal kenmerken die onderdeel zijn van hun functionele leefomgeving. De aanwezigheid van jaarrond groen en groene tuinen om te schuilen, de aanwezigheid van open grond om zandbaden te nemen, de aanwezigheid van water en de mogelijkheid om te nestelen. Rond het plangebied zijn deze elementen allemaal aanwezig. Ten noorden van het plangebied ligt een boerderij met diverse volières met vogels. Hier is voldoende

water en ruimte om zandbaden te vinden. De woonwijk ten oosten van het plangebied biedt voldoende groen om te schuilen en daken met dakpannen waaronder gebroed kan worden. Voor de beoogde ontwikkeling in het plangebied zal een grote coniferen haag verdwijnen. Er is geen reden om aan te nemen dat de verwijdering van deze haag een grote invloed heeft op het functionele leefgebied van huismussen. Er is voldoende groen in de omgeving aanwezig. Nader onderzoek is naar de aanwezigheid van deze soorten is niet noodzakelijk.

De bomen in het plangebied zijn niet geschikt voor uilen en/of roofvogels. Tijdens het veldbezoek is er in de bomen gezocht naar oude nesten. Er zijn geen (oude) nesten van uilen en/of roofvogels aangetroffen in de bomen die gerooid gaan worden. Daarnaast zijn geen nesten in omliggende bomen waargenomen die mogelijk van een roofvogel en/of uil zouden kunnen zijn. In de bomen die gekapt gaan worden kan de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de uilen en/of roofvogels worden uitgesloten. Nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5.2.2 *Vogels uit categorie 5*

Van de vogelsoorten met een verblijfplaats uit de categorie 5 zijn verschillende vogels binnen het plangebied te verwachten: ekster, koolmees, pimpelmees en zwarte kraai. Nesten van categorie 5-soorten zijn jaarrond beschermd wanneer specifieke ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen¹. In dit geval wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied en als nestgelegenheid. In holtes in het groen nestelen naar verwachting holtebroeders als koolmees en pimpelmees. Nesten van ekster en zwarte kraai zijn groot en worden (meestal) in de vork van een tak van een hoge boom gebouwd, ze kunnen meerdere nesten bouwen en er maar een gebruiken. Er zijn tijdens het veldbezoek geen grote nesten aangetroffen, de aanwezigheid van deze soorten kan uitgesloten worden. Wel zijn de vogels en hun nesten beschermd tijdens het broeden. Nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5.2.3 *Algemene (broed)vogels*

In en rondom het plangebied zijn algemene vogelsoorten te verwachten zoals winterkoning, houtduif, heggemus, roodborst, merel en kauw. Het groen in het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene vogels. Er is tijdens het veldbezoek een roodborst gehoord. Deze zat in de bomenrij/boschages aan de noordkant van het plangebied. Daarnaast stonden op het dak van de loods twee grote zilvermeeuwen. Deze soort broedt doorgaans in het duin, maar is ook te vinden met een nest op platte daken en dakkapellen. De aanwezigheid van een nest van een zilvermeeuw wordt uitgesloten, omdat de gebouwen met platte daken te laag zijn en de andere gebouwen geen geschikte plaatsen bieden voor een nest. De schoorsteen van de woning aan Broekweg 23 is geschikt als broedlocatie van kauw. Geadviseerd wordt om de schoorsteen buiten het broedseizoen met een plaat dicht te maken. Zodoende wordt bij sloopwerkzaamheden verstoring van een nest kauwen voorkomen.

Alle vogels zijn tijdens het broeden beschermd en mogen dan niet verstoord worden¹. Er wordt aanbevolen om het groen van de tuinen buiten het broedseizoen te verwijderen om te voorkomen dat nesten van vogels verstoord en vernield worden. Het broedseizoen loopt grofweg van maart t/m juli. Indien het groen binnen het broedseizoen verwijderd wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole plaats te vinden.

5.3 **Grondgebonden zoogdieren**

Op basis van verspreidingsgegevens is gebleken dat in de omgeving van het plangebied geen strikt beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen^{1,5}. Het voorkomen van strikt beschermde zoogdiersoorten in het plangebied kan worden uitgesloten. Nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Het oriënterend onderzoek wijst uit dat het plangebied geschikt is voor nationaal beschermde zoogdiersoorten zoals veldmuis, huisspitsmuis en egel. Ook kunnen er binnen het plangebied algemene zoogdiersoorten voorkomen als bruine rat. Voor nationaal beschermde zoogdiersoorten geldt binnen de provincie Zuid-Holland een vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming¹. De zorgplicht blijft echter wel van kracht. Werk buiten de kwetsbare periode van de egel. De kwetsbare periode van de egel is het moment waarop ze jongen hebben en de winterslaap. De periode waarin ze jongen hebben loopt van augustus tot en met half oktober en de winterslaap loopt gemiddeld van eind november tot eind april. Veldmuizen en huisspitsmuizen zijn kwetsbaar tijdens de voortplanting, maar kunnen zich rap voortplanten. Het advies omtrent deze soorten richt zich op het niet opzettelijk doden van muizen tijdens sloop en bouwwerkzaamheden. Verdere toetsing aan de wet is niet noodzakelijk.

5.4 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Alle soorten vleermuizen zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming¹. Vleermuizen maken binnen hun netwerk gebruik van vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Deze vaste rust- en verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd, ook als de dieren op dat moment niet aanwezig zijn. Daarnaast is de functionele leefomgeving van vleermuizen beschermd. Dit zijn de vaste vliegroutes en essentiële foerageergebieden, die nodig zijn om een verblijfplaats te laten functioneren.

5.4.1 Verblijfplaatsen

In het plangebied staan diverse gebouwen die geschikt kunnen zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De loodsen en schuren hebben golfplaten daken en enkelsteens muren. Deze zijn niet geschikt als verblijfplaats. De woningen daarentegen kunnen mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Tijdens het veldbezoek zijn de gebouwen goed onderzocht op mogelijke kieren en gaten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De muren hebben geen open stootvoegen en waarschijnlijk geen spouwmuur en er is geen ruimte langs de ramen. De daklijst op het voormalige tankstationwinkeltje biedt tevens geen toegang. Voornamelijk de daklijsten van de woningen nummer 23 en 25 en dakoverstek van de kopgevels bieden geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen (zie figuur 5.1). Een vleermuis heeft slechts 1,5 cm ruimte nodig om tussen muur en daklijst te kruipen. Het is zonder nader onderzoek niet uit te sluiten dat zich een vleermuis in deze delen van de woning bevindt. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk, zie paragraaf 6.3.1 voor de praktische uitwerking van het noodzakelijke onderzoek.

Figuur 5.1. Foto links aanzicht kopgevel woning Broekweg 23 (mogelijk ruimtes voor vleermuizen bij rode pijl), foto rechts aanzicht kopgevels en overstek.

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig die geschikte holtes bevatten die kunnen dienen als vaste rust- en/of verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen zoals de watervleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen kan worden uitgesloten.

5.4.2 Foerageergebied en vliegroute

Sommige vleermuizen maken gebruik van lijnvormige structuren, zoals watergangen en bomenrijen, als vliegroute. Andere vleermuizen zijn minder afhankelijk van dit soort structuren⁶. Het plangebied bevat geen geschikte lijnvormige structuren die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen. Daarnaast is er weinig groen binnen het plangebied dat geschikt is als foerageergebied (jachtgebied met voldoende insecten om op te jagen). De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op mogelijk aanwezige vaste vliegroutes of foerageergebied in de omgeving van het plangebied.

5.5 Amfibieën

Uit de landelijke verspreidingsgegevens komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied geen strikt beschermde amfibieën voorkomen⁷. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en de ligging in de dorpskern van Ouddorp worden deze redelijkerwijs ook niet verwacht. De aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën kan worden uitgesloten.

De groenstroken en kleine tuintjes in het plangebied zijn geschikt voor nationaal beschermde soorten, als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt in de

provincie Zuid-Holland een vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming. De zorgplicht blijft echter wel van kracht.

5.6 Reptielen

Uit de landelijke verspreidingsgegevens komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde reptielen voorkomen⁷. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en de ligging in de dorpskern van Ouddorp worden deze redelijkerwijs ook niet verwacht. De aanwezigheid van (strikt) beschermde reptielen kan worden uitgesloten.

5.7 Vissen

In het plangebied zijn geen watergangen of ander open water aanwezig. Negatieve effecten op vissen zijn uitgesloten. Nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5.8 Overige beschermde soorten

Van de ongewervelden zijn naast vlinders en libellen, enkele kevers (vliegend hert, brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, vermiljoenkever), weekdieren (platte schijfhoren, Bataafse stroommossel) en een kreeftachtige (rivierkreeft), beschermd door de Wet natuurbescherming^{1,8,9}. Van de ongewervelden zijn naast vlinders en libellen, enkele kevers, weekdieren en een kreeftachtige, beschermd door de Wet natuurbescherming. Het plangebied en directe omgeving voorzien voor geen van deze soorten in geschikt habitat. Het voorkomen van beschermde ongewervelden kan hierdoor redelijkerwijs worden uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

6 CONCLUSIES EN ADVIES

In opdracht van Vavo B.V. heeft Aqua-Terra Nova BV een onderzoek uitgevoerd naar de consequenties van natuurwetgeving op de geplande werkzaamheden met betrekking tot het project Broekweg 23 te Ouddorp. Op basis van een locatiebezoek en een bureaustudie is geïnventariseerd welke beschermde soorten er in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Aan de hand van de projectbeschrijving is getoetst of de geplande activiteiten in strijd kunnen zijn met de Wet natuurbescherming. De conclusie van de toetsing worden in dit hoofdstuk gegeven.

6.1 Gebiedsbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het plangebied bevindt zich op circa 880 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Grevelingen'. Negatieve effecten van de werkzaamheden op het Natura-2000-gebied kunnen worden uitgesloten, behalve de depositie van stikstofverbindingen. Een nadere toetsing in het kader van gebiedsbescherming is noodzakelijk op het gebied van stikstofdepositie. Dit wordt gedaan middels een calculatie in AERIUS;
- Het plangebied bevindt zich op circa 550 meter van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Negatieve effecten op het NNN kunnen worden uitgesloten. Een nadere toetsing aan de wetgeving is niet noodzakelijk.

6.2 Soortenbescherming

In tabel 6.1 is per soortgroep de benodigde vervolgstappen conform de Wet natuurbescherming aangegeven. In tabel 6.2 wordt de betekenis van de kleurencode weergegeven.

Tabel 6.1. Overzicht beschermde soorten

Soortgroep	Wet	Geadviseerde vervolgstappen
Vaatplanten		
Beschermde soorten	Wnb 3.5 of 3.10	Aanwezigheid uitgesloten.
Algemene soorten	Wnb 1.11	Werken conform zorgplicht. Hou rekening met het spontaan opkomen van rode lijst soorten op het moment dat het plangebied braak ligt.
Vogels		
Soorten met jaarrond beschermde verblijfplaats	Wnb 3.1	Aanwezigheid uitgesloten.
Categorie 5 soorten	Wnb 3.1	Verstoring broedende vogels voorkomen. Rooi groen van
Algemene soorten	Wnb 3.1	tuinen buiten broedseizoen
Grondgebonden zoogdieren		
Beschermde soorten	Wnb. 3.5 of 3.10	Aanwezigheid uitgesloten
Algemene en vrijgestelde soorten	Wnb 1.11	Werken conform zorgplicht. Rooi het groen in de tuinen buiten de kwetsbare periode
Vleermuizen		
Verblijfplaatsen	Wnb 3.5	Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis
Vliegroutes en foerageergebied	Wnb 3.5	Aanwezigheid uitgesloten
Amfibieën		
Beschermde soorten	Wnb 3.5 of 3.10	Aanwezigheid uitgesloten
Algemene en vrijgestelde soorten	Wnb 1.11	Werken conform zorgplicht.
Reptielen		
Beschermde soorten	Wnb 3.5 of 3.10	Aanwezigheid uitgesloten
Vissen		
Beschermde soorten	Wnb 3.5 of 3.10	N.v.t.
Algemene soorten	Wnb 1.11	N.v.t.
Overige soorten		
Beschermde soorten	N.v.t.	Aanwezigheid uitgesloten

Tabel 6.2. Betekenis kleurencodes.

Kleur	Betekenis
Groen	Werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden met inachtneming van de algemene zorgplicht. Verdere vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.
Geel	Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits maatregelen genomen worden of conform een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Indien negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden is nader onderzoek noodzakelijk.
Rood	Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde soorten, functie van het plangebied voor de betreffende soorten en de invloed van het project op individuen en de gunstige staat van instandhouding van de soort is noodzakelijk. Indien uit het onderzoek blijkt dat betreffende soort aanwezig is en negatieve effecten niet uit te sluiten dan wel te voorkomen zijn dient ontheffing aangevraagd te worden.

6.3 Advies en vervolgstappen

De beoogde werkzaamheden betreffen het realiseren van vier vrijstaande nieuwbouwwoningen en achttien Bebo-woningen in het plangebied aan de Broekweg 23 te Ouddorp. Hieronder wordt een korte samenvatting over de beoogde werkzaamheden en wat noodzakelijk is als vervolgstap om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

6.3.1 Nader onderzoek naar vleermuizen

Onderzoeken naar de aanwezigheid van (strikt) beschermde vleermuizen van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming dienen conform goedgekeurde protocollen uitgevoerd te worden¹⁰. Deze onderzoeksperiodes zijn afhankelijk van de soort, potentiële functie van het plangebied en soms ook weersomstandigheden. Indien bij onderzoek afgeweken wordt van de betreffende protocollen kan dit tot gevolg hebben dat een eventuele latere ontheffingaanvraag om deze reden afgewezen wordt.

In tabel 6.3 worden de betreffende onderzoeksperiode voor vleermuizen weergegeven. Hierbij dient rekening gehouden te worden dat dit onderzoek bestaat uit meerdere bezoeken, verspreid over het onderzoeksseizoen. Een ecooloog moet twee ochtendbezoeken in de periode van 15 mei tot en met 15 juli en twee avondbezoeken in de periode van 15 augustus tot en met 30 september uitvoeren.

Tabel 6.3.
Onderzoeksperiodes
beschermde soorten.

	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Vleermuizen												
Onderzoeksrapportage												

Donkergroen: optimale onderzoeksperiode; Lichtgroen: minder geschikte periode en afhankelijk van weersomstandigheden; Wit: geen onderzoek mogelijk.

Uit het onderzoek naar vleermuizen zal blijken of zich een verblijfplaats van een vleermuis in een van de gebouwen bevindt. Indien een verblijfplaats van een vleermuis aanwezig is, is het noodzakelijk een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

6.3.2 Zorgplicht

Te allen tijde dient er rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat er altijd rekening met in het wild levende dieren en planten gehouden moet worden. Tijdens de werkzaamheden moet gelet worden op de aanwezigheid van planten en dieren en moet voorkomen worden dat deze onnodig gedood, verwond of aangetast worden. Alle dieren, ook de niet beschermde soorten, moeten de ruimte krijgen om te kunnen vluchten en zichzelf in veiligheid te brengen. Binnen het plangebied zal rekening gehouden moeten worden met broedende vogels en egel. Geadviseerd wordt om buiten de kwetsbare periodes van deze soorten het groen binnen het plangebied te verwijderen.

Kwetsbare periode broedvogels

Alle in Nederland broedende vogels en hun nesten zijn strikt beschermd en mogen tijdens het broeden niet verstoord worden. De meeste vogels broeden in de periode maart tot en met juli. Echter zijn vogels welke buiten deze periode broeden ook te allen tijde beschermd. Indien werkzaamheden, zoals het rooien van het groen in de tuinen, in de periode maart t/m juli moeten worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van broedende vogels voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten of broedende vogels aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden

nabij het nest of broedplaats uitgesteld te worden totdat de jongen vliegvlug zijn of dient er een verstoringsvrije zone rond de broedplaats opgesteld te worden.

Kwetsbare periode egel

Egels zijn het meest kwetsbaar tijdens het seizoen waarin er jongen aanwezig zijn en tijdens de winterslaap. De periode waarin ze jongen hebben loopt van augustus tot en met half oktober en de winterslaap loopt gemiddeld van eind november tot eind april. Indien in deze periode het groen gerooit gaat worden, zal een korte ronde door een ecooloog gemaakt moeten worden om het plangebied te onderzoeken op de aanwezigheid van egels. Voornamelijk de haag van klimop en dichte groenblijvende struiken zijn een goede plaats voor een egel om een nest onder te maken. Indien het plangebied vrij is van egels, kunnen de werkzaamheden van start gaan.

Zorgplicht advies

Om met alle kwetsbare periodes van soorten rekening te houden is onderstaande tabel opgesteld.

Tabel 6.4.
Onderzoeksp periodes
beschermde soorten.

	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Kwetsbare periode broedvogels				Controle vogels								
Kwetsbare periode egel	Controle egels							Controle egels				

Er is duidelijk zichtbaar dat de periode tussen half oktober en eind november de ideale periode is voor het verwijderen van het groen uit de tuinen. In deze periode zijn vogels en egels in staat het plangebied te verlaten, zonder dat daarbij dieren gedood worden. Er wordt aanbevolen te allen tijde voorzichtig en zorgvuldig te werk te gaan bij het werken in het groen.

6.4 Geldigheid

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn. De conclusies van dit onderzoek zijn drie jaar geldig.

7 REFERENTIES

1. Ministerie van Economische zaken. *Wet natuurbescherming*. (2016).
2. Rijksoverheid. Begrenzing van het Natuurnetwerk en de Natura 2000-gebieden. (2018). Available at: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1425-begrenzing-van-het-natuurnetwerk-en-natura-2000-gebieden>.
3. FLORON. Available at: www.floron.nl.
4. SOVON. Available at: <https://www.sovon.nl/nl>.
5. Zoogdierverseniging. Available at: <https://www.zoogdierverseniging.nl>.
6. Limpens, H., Twisk, P. & Veenbaas, G. *Met vleermuizen overweg*. (Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, delft, en de vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming, 2004).
7. RAVON. Available at: <https://www.ravon.nl/>.
8. Vlinderstichting. Available at: www.vlinderstichting.nl.
9. EIS kenniscentrum insecten en andere ongewervelden. Available at: <http://www.eis-nederland.nl/>.
10. Netwerk Groene Bureaus (werkgroep 'Standaarden en protocollen'). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. (2017).

